

Sygn. akt V U 975/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Nowakowska

Protokolant Alina Kędzia

po rozpoznaniu w dniu 12 października 2016 r. w Kaliszu

odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 15 lipca 2016 r. Nr (...)

w sprawie J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 15 lipca 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje J. B. emeryturę od 1 maja 2016r.

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15.07.2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił J. B. prawa do emerytury, gdyż nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach, a zaliczono mu 14 lat 9 miesięcy i 8 dni takiej pracy.

W odwołaniu od tej decyzji J. B. domagał się zaliczenia do pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia na stanowisku traktorzysty w Spółdzielni (...) w B., którą wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu od 03.06.1974r. do 15.03.1976r. i w konsekwencji przyznania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. wniósł o oddalenie odwołania.

Sąd ustalił co następuje:

J. B. urodził się dnia (...)

Jak wynika z akt ZUS na dzień 01.01.1999r. wykazał staż pracy wynoszący 25 lat (po uzupełnieniu pracą w gospodarstwie rolnym w charakterze domownika). ZUS zaliczył mu 14 lat 9 miesięcy i 8 dni pracy w szczególnych warunkach w następujących okresach:

- od 19.03.1976r. do 18.07.1977r. w (...) w K.

- od 25.07.1977r. do 14.06.1978r. w (...) w J.
- od 1.07.1978r. do 31.01.1979r. w (...) w Ż.
- od 06.06.1979r. do 21.05.1991r. w Wojewódzkim Przedsiębiorstwie (...) w K..

We wszystkich tych zakładach pracował jako traktorzysta, kierowca ciągnika.

Jako traktorzysta odwołujący się zatrudniony był nadto w okresie od 01.06.1974 r. do 13.03.1976r. w (...) w B.. Co do tego zatrudnienia odwołujący się przedłożył świadectwo pracy z dnia 14.06.1995r. wydane przez (...)w B.w Likwidacji.

(k 3 akt kapitałowych)

Prawo jazdy kategorii T odwołujący się posiada od 14.02.1974r.

Odwołujący się podjął pracę w (...) w B.od 1.06.1974r. posiadając już właściwe uprawnienia do kierowania ciągnikiem i przez cały czas zatrudnienia w tym zakładzie pracował stale w pełnym wymiarze czasu pracy jako traktorzysta. Miał na stałe powierzony najpierw ciągnik (...), a potem ciągnik (...). Kabina była nieresorowana, sztywna i nieuszczelna, nie chroniła przed kurzem, hałasem i warunkami atmosferycznymi. Odwołujący się wykonywał tym ciągnikiem wszelkie prace transportowe i polowe.

Transport dotyczył w zasadzie własnych potrzeb zakładu ale traktorzyści byli też wynajmowani do usług transportowych, a zimą do odśnieżania dróg.. Odwołujący się poruszając się po drogach publicznych przewoził rozmaite produkty z wagonów kolejowych na plac (...) czy buraki do cukrowni lub zboże do elewatora. Wyłącznie pracami polowymi zajmował się w zasadzie w okresie prac wiosennych. Dni prac polowych w okresie żniw i wykopków przeplatane były dniami transportu płodów rolnych do elewatora czy cukrowni.

Odwołujący się dużo przemieszczał się po drogach publicznych gdyż odbywał dziennie wiele kursów, w dalsze trasy.

(dowód- zeznania świadków: J. M. i C. S. k 16,17)

Sąd zważył co następuje:

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015r. poz.748).

Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy o ile spełnią warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. oraz nie przystąpią do OFE lub przekażą środki tam zgromadzone za pośrednictwem ZUS na dochody budżetu państwa.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych.

Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 roku, nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Dla uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych niezbędne jest wykazanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego Rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku.

Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy.

W sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie okresów pracy w szczególnych warunkach w oparciu o wszelkie dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21 września 1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630)

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę na stanowisku traktorzysty, kierowcy ciągnika przez cały okres zatrudnienia w (...) w B.czyli od 1. 06.1974r. do 15.03.1976rr.

Praca **kierowców ciągników** jako praca w szczególnych warunkach wymieniona została w wykazie A dział VIII poz. 3 stanowiącym załącznik do przytoczonego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z 7.02.1983r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz.43 ze zmianami).

W ocenie Sądu uciążliwość i szkodliwość dla zdrowia pracy traktorzysty w okresie jakiego dotyczy niniejsza sprawa (do 31.12.1998r) wiązała się z tym, że ciągniki nie były wówczas resorowane, co narażało kierowcę na wstrząsy przez cały dzień pracy. Ponadto wiadome jest powszechnie, że brak było kabin zabezpieczających przed wpływem warunków atmosferycznych, hałasem i kurzem.

Zapewne taki charakter pracy traktorzystów szkodliwy dla ich zdrowia zdecydował o umieszczeniu ich pracy w wykazie prac w szczególnych warunkach. Nie można dopatrywać się uzasadnienia dla umieszczenia w tym wykazie z uwagi na obciążenie psychiczne związane z poruszaniem się po drogach publicznych, skoro w tym samym miejscu wykazu wymieniono pracę kierowców ciągników, kombajnów i pojazdów gąsienicowych. Pojazdy te z istoty poruszają się po drogach publicznych tylko w celu przemieszczenia do miejsca zasadniczej pracy, bo ich praca odbywa się poza drogami publicznymi, głównie na polach i budowach. Kierowca takiego pojazdu nie ma nawet możliwości by pracować stale i w pełnym wymiarze czasu na drogach.

Poza tym gdyby uzasadnieniem umieszczenia w wykazie miała być praca w ruchu na drogach publicznych, to winni się tam znajdować kierowcy wszelkich pojazdów, a nie tylko samochodów ciężarowych powyżej 3,5 ton.

Ponadto gdyby uzasadnieniem dla umieszczenia kierowców określonych pojazdów w wykazie prac w szczególnych warunkach miało być obciążenie psychiczne związane z uczestnictwem w ruchu publicznym, to inne jest ono w dużych aglomeracjach, a inne na wsiach. Nie miałyby racji bytu jednakowe potraktowanie wszystkich osób pracujących na tych stanowiskach i należałoby różnicować pracę w zależności od tego w jakich obszarach kierowcy poruszali się po drogach.

W ocenie sądu nie taki cel przyświecał ustawodawcy, ale miał on na względzie obciążenie kierowcy związane z uciążliwością obsługi danego pojazdu bez względu na to po jakim terenie jeździł. Rodzaj wykonywanych usług nie może odbierać szczególnego charakteru pracy tylko z uwagi na miejsce jej wykonywania.

W niniejszej sprawie należy domyślać się, że nawet organ rentowy podziela ten pogląd skoro większość zaliczonych odwołującemu się okresów pracy w szczególnych warunkach dotyczy właśnie pracy traktorzysty w rolnictwie, a nie w transporcie. ((...), (...).)

Zdaniem sądu nie ma więc przeszkód do zakwalifikowania pracy świadczonej przez odwołującego się w okresie od 1.06.1974r. do 15.03.1976r. na stanowisku kierowcy ciągnika do pracy w szczególnych warunkach mimo, że dział VIII dotyczy transportu, a zakład pracy odwołującego się należał do branży rolniczej, gdyż umiejscowienie pracy kierowców ciągników we wspomnianym wykazie z pewnością uwzględniało charakter pojazdu, bez względu na branżę dla jakiej wykonywali pracę.

Nie ma znaczenia czy odwołujący się kierował ciągnikiem na drodze czy też w trakcie prac polowych, bo wykonywał również i w tym czasie takie same czynności kierowcy pojazdu jak podczas wykonywania usług transportowych, z takim samym narażeniem dla zdrowia na działanie czynników szkodliwych.

W prawidłowości takiego kwalifikowania pracy na stanowisku traktorzysty w rolnictwie (dokonywanego konsekwentnie przez tutejszy sąd) utwierdza wyrażone jednoznacznie stanowisko Sądu Apelacyjnego w Łodzi w sprawie IIIAUa 463/12. Sąd nie podziela stanowiska wyrażanego przez Sad Apelacyjny w Łodzi w innym składzie gdyż jest odosobnione na tle orzecznictwa w kraju.

W ocenie Sądu, nawet jednak gdyby założyć, za takim rozumowaniem, że praca traktorzysty jest pracą w szczególnych warunkach tylko gdy wykonywana jest w ruchu publicznym, to uwzględniając informacje o rozmiarze czasowym robót transportowych i polowych można przyjąć, że prac stricte transportowych świadczonych w pełnym wymiarze czasu pracy było w przypadku odwołującego się na przestrzeni jego zatrudnienia w (...) w B. na tyle dużo, że wystarczyło mu do uzupełnienia wymaganych 15 lat.

Poza sporem jest, że odwołujący spełnia warunek nie przynależności do OFE, ukończył 60 rok życia w dniu (...) oraz przepracował wymagany ogólny okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych na dzień 01.01.1999r.

Odwołujący spełnił zatem wszystkie warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe oraz treść art.129 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS Sąd uwzględnił odwołanie i przyznał odwołującemu emeryturę poczynając od miesiąca złożenia wniosku. (wniosek złożony był 24.05.2016r)

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc orzeczono zatem jak w pkt 1 wyroku.